

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Dissertationem De Coeliaca Passione, Gratioussimae
Facultatis Medicae Indultu**

Kummer, Johann Gabriel

Basileae, 1709

Thesis X., XI.

[urn:nbn:de:bsz:31-41461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41461)

ritii pro toto corpore faceſſere deberet, ut mirum non ſit ſi ab ejuſdem majore defectu facies palleſcere, corpus emaciari, viresque labalſcere ſoleant, ceu in cauſarum examine magis patebit.

T H E S I S X.

Cauſas hujus affectus diſpeſcimus in proximam & immediatam, & hinc in remotiorem ſeu antecedentem & procatarcticas. Cauſa immediata chyli à ſacibus alvinis ſecretionis laſa & hinc cœliacæ paſſionis proxima, eſt in primis chyli, imò & bilis viſcoſitas & inertia aut etiam lymphæ pancreaticæ & inteſtinalis, vel eorundem influxus in inteſtina tenuia præpeditus, ob mucaginem viſcidam, vel glandularum poros, vel etiam dictorum ductuum orificia obturantem: diſtributionis verò chyli ſufflaminatæ cauſa proxima, vel in obſtructione orificiorum vaſculorum lacteorum, à materiâ tenaci, vel eorundem coalitione poſt præviam exulcerationem quærenda eſt: in primis autem magna eſt ſupra dictorum in inteſtinum tenue humorum affluentium utilitas, utpote à quibus alimenta, in ventriculo ſoluta magis diluuntur, & ab eorundem particulis activis continuatâ inteſtinâ agitatione magis ſubiguntur, & præcipuè particulæ chyloſæ dulces & oleoſæ interventu bilis blandè volatilis & oleoſæ cum aqueis & terreſtribus, legitime combinantur; unde hac actione præpeditâ ac fatiſcente, neque particulis homogeneis ab heterogeneis, uti decet ſecretis, ab iſtarum acrimoniâ fibræ inteſtinales facilè vellicantur, & inde fluxui huic janua aperitur: ubi verò vaſculum unum alterumve vel obſtructum eſt, vel coaluit, etiamſi ſaculentæ invicem combinentur & conſiſtentiam aliquam nanciſcantur, chyli tamen particulæ, dicta orificiola præterlabentes, iisdem in natate ac miſceri, & cum illis excerni poſſe evidens eſt.

T H E S I S X I.

Inter cauſas antecedentes numeranda eſt, partim Humoralis Maſſæ diſcraſia acido-viſcida, ob quam particulæ ferroſo-viſcidæ in ſanguine cumulantur & copioſè ad ſupra dictas glanduloſas partes ablegantur, hepar nempe, pancreas & in teſtinales glandulas: partim etiam morbi præcedanei,

uti

uti pertinax icterus , interdum dysenteria aut ulcus intestini tenuis , consolidatum quidem , sed ita , ut à cicatrice indurata , plura vascula oblitterentur & coalescant. In ictericis res evidens est , ductus extremitate vel mucagine viscida obducta , vel bile viscida , in ipso ductu moram gerente , & cum particulis suis salino-terrestribus in calculos non raro concrecente : post dysenteriam verò exquisitam & diurnam , vasorum ejusmodi coalescentiam vel obliterationem subsequutam fuisse , cum chyloso ejusmodi fluxu , experientia sæpius comprobavit.

T H E S I S X I I .

Inter causas procatarticas , omnia ea recenserem merentur , quæ mucaginem viscidam in Massa Humorali adaugere , bilem in erem reddere , vel ejus , simulque pancreatici succi & lymphæ intestinalis excretionem , in intestinum tenue sufflammare possunt : qualia sunt aër nebulosus , crassus , frigidior , cibi frigidi , humidi , viscidi , duri , flatulenti , facile corruptibiles , difficilis concoctionis e. gr. citrulli , cucumeres , melones , poma , pyra , pruna cruda comesta , item caro vetusta , falsa , fumo indurata , pisces , ostrea , cochlea , ova frixa , pasta farinacea , acetaria , lactinia , caseus , nimis pingua , &c. Cujusmodi cibi omnes , quatenus vel mox corrumpuntur , vel ad crassorum viscidorumque humorum generationem multum faciunt huic affectui ansam præbere possunt. Neque hic silentio prætereundum censemus Saccharum & Saccharata omnia , utpote quæ ad generandos in corpore nostro humores viscidos sunt aptissima ; hinc etiam est quod in Anglia Rachitis tam sit familiaris , ob solum sacchari abusum , omnibus enim pultibus magnam sacchari quantitatem immiscere solent. *A frigida copiosa potatione affectum hunc illico produci testatur Aretæus de morbis diurnis libr. 2. c. 7. item à carnis suillæ & vervecinæ pinguioris esu largiore , & superingesto potu frigidiore , passionem hanc subsequutam esse , observavit Clariss. Mebius in Epist. Institut. Medicinal. libr. 2. p. 3. c. 5. p. 188. Superfedemus hic recensere , quæcunque huic malo pabulum subministrare possunt ex causis non naturalibus , uti otium , vitam sedentariam , nimium somnum , morfitiam*